

den, at den ærede Landsstingsmand gif ud fra og troede stærkt at maatte fastholde det som noget Givet, at disse Pensioner ikke kunne siges at udredes af Skolelærerne uden nogen Godtgjorelse derfor, idet han antog som ganske vist, at der ved Skoleplanernes Opgjorelse var givet Erstatning for den Udelse, som paalagdes Skolelærerne, saa at, hvad der var dem anvist i Degneindtægter, var anvist som et Nettobeløb, der ikke forringedes ved denne Afgift. Hvad den ærede Rigsdagsmand saaledes her udtalte, finder jeg allerede udtalt tidligere i en for mig liggende Cancellieskrivelse af 13de Juli 1839, hvori det hedder, at Collegiet maa bemærke, at Skolelærerne ved de approberede Planer med Hensyn til denne Udgift — der er Tale om Degnepensioner — ere tillagte noget over den ellers normerede Løn, hvor dertil havde Resourcer. Men jeg troer, at Collegiet ikke egentlig har været berettiget til denne Vittring om Planernes Beskaffenhed, og at det heller ikke ganske forholder sig saaledes, som den ærede Landsstingsmand forudsatte. Idet Indtægterne af de vedlagte Degnekalb overlodes Communerne til at udfyre deres Skolevæsen med, blev deres Anvendelse saaledes gennemført, at hver Skolelærer fik Degneindtægten paa de fleste Steder af sit District, og det staaer i Skoleanordningen af 1814, at det saa skal være. Jeg skal nu ikke gaae nærmere ind paa, hvorledes Forholdet i hin Forordning vel oprindeligt maatte være tænkt mellem denne Bestemmelse og en anden Bestemmelse om en vis normal Løn, hvortil Skolelærernes Indtægter skulle bringes; men det er vist, at det er udført saaledes, at en heel Deel Skolelærere fik i den dem anviste Degneindtægt meer, end den dem normerede Løn af 41 Tdr. Sød i det Hele vilde udgjøre, men uden at der herved i mindste Maade tænkes paa Degnepensionen, saaledes at de fik sa meget mere, som Degnepensionen udgjorde, eller slikt. Det er aldeles tilfældigt, hvormeget de fik mere, og at de fik noget mere, fordi Skoledistrictet var saa stort, at Degneindtægten udgjorde mere end 41 Tdr. Sød. Men der er ogsaa en heel Deel Skolelærere, der fik mindre end den normerede Løn eller som accurat fik den normerede Løn, og hvem det paalagdes

at udrede Degnepensionen uden nogen som helst Godtgjorelse. Forholdet er altsaa det, at man paalagde enhver Skolelærer, der fik anvist sin Løn i de gamle Degneindtægter, at udrede den derpaa hvilende Degnepension uden noget Hensyn til den ham tillagte Løns Størrelse og uden at beregne nogen Godtgjorelse derfor, og det gaaer igennem alle de udfærdigede Skoleplaner og lader sig eftervise rækkviis ved at gennemgaae dem, forsaavidt de ere affattede med tilstrækkelig Klarhed, og jeg skal tillade mig til Exempel at tage to for mig liggende Skoleplaner; jeg kunde oplæse mange flere. Det er Skoleplanerne for Fruering og Vitved Sogne. I den første af disse er der opgivet i sædvanlig Form, først, hvor meget der foreslaaes i Løn for Fremtiden for Fruering Skolelærer; det er just det normerede Beløb, naar Offer og Accidentser converteres i Penge. Han skal have 5 Tønder Rug og 5 Tønder Byg in natura, 18 Tdr. Byg efter Capittelstart; det Øvrige faaer han i Offer og Accidentser. Nu er der i den næste Rubrik opført, hvad der dertil haves af de hidtil ydede Degne- og Skoleindtægter, og dernæst i tredje Rubrik, hvormeget der bliver at ligne for at Beløbet kan udfomme, og, naar man sammenligner de to sidste Rubrikker og adderer Indholdet, saa faaer man accurat, hvad der staaer i den første Rubrik han skal have. Han faaer af Degneindtægterne 2 Skp. Rug, og der lignedes 4 Tdr. 6 Skp. Rug. Han faaer altsaa de i denne Plan bestemte 5 Tdr. Rug. Han har af Degneindtægterne 2 Tdr. 7 Skp. Byg, og han faaer ved Ligning 2 Tdr. 1 Skp. Byg, og der udfommer saaledes 5 Tønder Byg, og der lægges ikke Noget til i det, der lignedes, for at han kan udrede Degnepensionen, og Degnepensionen udredes heller ikke paa nogen anden Maade. Men i Anmærkningsrubriken tilføies: „Skolen i Fruering udreder til Narhuus Cathedralskole 5 Skp. $\frac{1}{2}$ Tdr. Byg.“ Altsaa, der er slet ikke givet noget Tillæg i hans Indtægter for disse 5 Skp. $\frac{1}{2}$ Tdr. Byg og de ham tillagte Degneindtægter ere ham ikke beregnede ved et mindre Beløb, fordi der hvilede denne Byrde derpaa, men de ere beregnede ham til Indtægt med det fulde Beløb. Naar jeg tager den næste Skole i samme Sogn,